

Η Ανάπτυξη όμως δεν είναι αυτοσκοπός.

- Η Ανάπτυξη αποκτά νόημα όταν ελαχιστοποιεί και κατανέμει δίκαια το αναπόφευκτο κόστος προσαρμογής και συντείνει στην μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων.

Η Ανάπτυξη δικαιώνεται όταν οδηγεί στην αύξηση της ευημερίας ΟΛΩΝ των πολιτών, και κυρίως εκείνων που έχουν την μεγαλύτερη πραγματική ανάγκη. Και η ευημερία των πολιτών είναι περισσότερο ποιοτικό παρά ποσοτικό μέγεθος. Δεν είναι υποχρεωτικά συνώνυμη με την αύξηση της κατανάλωσης.

Κεντρικός στόχος όλων των επιμέρους πολιτικών της Κυβέρνησής μας, της Κυβέρνησης του Π.Α.Σ.Ο.Κ., είναι

η δημιουργία των προϋποθέσεων για την συνεχή αύξηση της ευημερίας όλων των πολιτών.

η αξιοποίηση των θετικών αποτελεσμάτων της οικονομικής μας και αναπτυξιακής μας πολιτικής για τη δημιουργία των προϋποθέσεων για την συνεχή αύξηση της ευημερίας όλων των πολιτών.

Στον τομέα του φυσικού περιβάλλοντος η κρίση έχει προλάβει πρωτοφανείς και παγκόσμιες διαστάσεις. Η μέχρι σήμερα αλόγιστη διαχείριση του χώρου και των φυσικών πόρων αποτελεί πλέον συστατικό της διαρθρωτικής κρίσης που μαστίζει όλον τον αναπτυσσόμενο κόσμο.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η έξοδος από την κοινωνική και οικολογική κρίση και η είσοδος σε μία νέα εποχή ποιοτικά ανώτερων μορφών ανάπτυξης είναι αδύνατη αν δεν συνθέσουμε το κοινωνικό αίτημα με το οικολογικό αίτημα, ~~αλλιώς~~ αν δεν ενσωματώσουμε το οικολογικό αίτημα στο κυρίαρχο σύστημα αξιών, ~~και αν δεν εντάξουμε την προστασία του περιβάλλοντος στην έννοια του "κοινωνικού συμφέροντος"~~

Στο πολιτισμικό επίπεδο η προσπάθεια αυτή περνάει μέσα από την παιδεία και το παράδειγμα.

Ετσι:

- Σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες - με μεγαλύτερη έμφαση στο δημοτικό - αναβαθμίζεται το μάθημα και άλλες δραστηριότητες που έχουν στόχο την ανάπτυξη της οικολογικής συνείδησης, με παράλληλη κατάλληλη επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού.
- Το Κράτος - που σήμερα είναι το πιο καταστροφικό "αντι-παράδειγμα" περιβαλλοντικής συμπεριφοράς - λειτουργεί και λαμβάνει τις αποφάσεις του με σεβασμό στη νέα οικολογική αντίληψη. Προς αυτήν την κατεύθυνση θεσπίζονται (στα πλαίσια του Σχεδίου Δράσης για Εξοικονόμηση Ενέργειας στα Κτίρια του Υπουργείου Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε.) μέτρα που αφορούν τις καθημερινές λειτουργίες των Δημοσίων Υπηρεσιών και των ΔΕΚΟ.

Παράλληλα, για την πρόληψη πρόκλησης νέων βλαβών στο φυσικό περιβάλλον χρησιμοποιούνται διοικητικά μέτρα

όπως η κατάλληλη οργάνωση του Υπουργείου Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. για τον καθορισμό μέσα σε τριετές προθεσμίες περιβαλλοντικών όρων για όλα τα έργα που έχουν μη-αντιστρεπτες συνέπειες, και η αντιμετώπιση του ενδεχομένου να απαιτείται καθορισμός περιβαλλοντικών όρων και για άλλες παρεμβάσεις ή δραστηριότητες.

όπως η προώθηση (σε συνεργασία των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης, Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. και Γεωργίας) μίας οριζόντιας πολιτικής περιβάλλοντος που θα αναδείξει την περιβαλλοντική διάσταση στο αναπτυξιακό πρόγραμμα αναγνωρίζοντας ότι το περιβάλλον αποτελεί στοιχείο ανάπτυξης

οικονομικά μέτρα που θα αξιοποιήσουν τους μηχανισμούς της

αγοράς για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος,

όπως η σταδιακή και χωρίς κλειδωσίμους δημοσιονομική ενσωμάτωση (μέρους) του κοινωνικού και περιβαλλοντικού κόστους στις τιμές των τελικών και ενδιάμεσων προϊόντων, με βάση σχέδιο που θα προκύψει μέσα από συναινετικές διαδικασίες.

καθώς και θεσμικά μέτρα,

όπως η καταγραφή και η θέσπιση διαδικασιών καθορισμού χρήσεων γης στα πλαίσια αναμόρφωσης και εκσυγχρονισμού της χωροταξικής νομοθεσίας.

Ο στόχος της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, που αποτελεί πλέον στοιχείο και θα χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο άσκησης εξωτερικής πολιτικής, εξυπηρετείται και με:

- το μεγάλο έργο του φυσικού αερίου - που ξεκίνησε στην δεύτερη κυβερνητική περίοδο του ΠΑ.ΣΟ.Κ., εγκαταλήφθηκε στην περίοδο 1989-1993 και απόκτησε νέα δυναμική μετά το 1993 με προοπτική να ενταχθεί το αέριο στο εθνικό μας ενεργειακό ισοζύγιο στις αρχές του 1996,
- την στροφή από το 1993 της ενεργειακής πολιτικής προς την εξοικονόμηση ενέργειας και την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών που σηματοδοτείται με την ψήφιση του ν 2244/84 και χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ενέργειας του ΚΠΣ II.

Το ανθρωπογενές περιβάλλον, οι πόλεις και οι οικισμοί μας, έχουν αναπτυχθεί με μοναδικό σχεδόν κριτήριο την άγρια κερδοσκοπία πάνω στη γη και τους φυσικούς πόρους του τόπου μας. Η υψηλής ποιότητας αρχιτεκτονική κληρονομιά μας και τα μνημεία μας - ~~μαρτυρικός οικονομικός, κοινωνικός και πολιτισμικός πόντος~~ - έχουν βάναισα υποβαθμιστεί. Κυβερνητικές δράσεις, όπως το ολοκληρωμένο πρόγραμμα του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για την κατοχύρωση, την ταυτότητα και τη φυσιογνωμία των πόλεων και οικισμών της Ελλάδας,

και θεσμικές ρυθμίσεις, όπως ο Νέος Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός, θα αμβλύνουν το πρόβλημα.

Παράλληλα, θα ενθαρρυνθεί ο ιδιωτικός τομέας αλλά και οι ΔΕΚΟ για ανάληψη πρωτοβουλιών που θα αναβαθμίσουν το ανθρωπογενές περιβάλλον και θα διασώσουν και θα αναδείξουν την αρχιτεκτονική μας κληρονομιά.

Στην ανακοπή των τάσεων παραγωγής νέου υποβαθμισμένου οικιστικού περιβάλλοντος θα συμβάλλουν αποφασιστικά και οι δραστηριότητες του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για την αντιμετώπιση των περιοχών αυθαιρέτων και τη σύνταξη του Εθνικού Κτηματολογίου.

Το κοινωνικό περιβάλλον υποβαθμίστηκε από την αστυφιλία και την αγροτική εξοδο καθώς και τη δημογραφική εξέλιξη σε συνδυασμό με τη δομή των οικιστικών περιοχών. Τα φαινόμενα αυτά οδήγησαν στη διάρρηξη του κοινωνικού ιστού, στην αποξένωση και τη μοναξιά, και τελικά στην περιθωριοποίηση σημαντικών τμημάτων του λαού, ιδιαίτερα των ηλικιωμένων και των νέων.

Τα φαινόμενα αυτά είναι δευτερογενή και η αντιμετώπισή τους μπορεί να γίνει κυρίως με πολιτικές που θα άρουν τις αιτίες που τα προκάλεσαν. Έτσι, πέραν των προνοιακών μέτρων του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της Τρίτης και της Τέταρτης ηλικίας καθώς και των προβλημάτων ειδικών κατηγοριών (όπως των χρηστών ναρκωτικών, πασχόντων από AIDS ή ατόμων με ειδικές ανάγκες):

- πολεοδομικές ρυθμίσεις του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. θα βοηθήσουν στην ανασύσταση των σχέσεων γειτονιάς,
- προγράμματα περιφερειακής και αγροτικής - όχι στενά γεωργικής - ανάπτυξης θα προλάβουν την αποψίλωση της επαρχίας από τους κατοίκους της, ιδιαίτερα των νέων.

Βασικό στοιχείο της ευημερίας του πολίτη είναι η ελευθερία του να αναπτύξει την προσωπικότητά του και τις δεξιότητές του. Αυτή η ελευθερία προσδιορίζεται από την δυνατότητα πρόσβασης του πολίτη στη γνώση και τον πολιτισμό.

Το εκπαιδευτικό μας σύστημα, όμως, και το σύστημα κατάρτισης, που παρέχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στη γνώση είναι ακόμα δύσκαμπτα, δυσλειτουργικά και αναποτελεσματικά. Αντί να αμβλύνουν τις κοινωνικές διαφορές τις αναπαράγουν ή και τις εντείνουν.

Στη διετία που πέρασε η Κυβέρνηση έδωσε έμφαση στην αξιολόγηση του συστήματος εκπαίδευσης, στον προγραμματισμό του και στον διάλογο με τους φορείς και τα κόμματα, καθώς και στη διαμόρφωση νέου θεσμικού πλαισίου διαχείρισης του συστήματος κατάρτισης, στη διασύνδεσή του με την ανάπτυξη και στη δημιουργία των απαραίτητων υποδομών.

Στη διετία που έρχεται η Κυβέρνηση στον τομέα της εκπαίδευσης είναι έτοιμη να υλοποιήσει μια σειρά μέτρων και προγραμμάτων που θα προωθήσουν την αποκέντρωση, την ανάδειξη της προσωπικότητας και της δημιουργικότητας του μαθητή, τη συνεργασία και την ανάληψη πρωτοβουλιών από την σχολική κοινότητα, και την αναβαθμίση του ρόλου του σχολείου στην τοπική κοινότητα.

Στον τομέα της κατάρτισης η Κυβέρνηση θα προωθήσει την υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με διαφάνεια, δημοσιότητα για τους χρήστες και σε συντονισμό με τις ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες.